

Aan het college van B&W van de gemeente Groningen

Schriftelijke vragen ChristenUnie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, CDA en Partij van de Arbeid ex art. 38 reglement van orde betreffende Staatloosheid met de nationaliteit onbekend.

Groningen, 17 juni 2019

Geacht college,

In landelijke media is de laatste dagen meerdere malen het onderwerp staatloosheid aan de orde geweest. Als fracties van de Groningse gemeenteraad maken wij ons zorgen over dit thema.

Op dit moment bestaat er een aanzienlijke groep mensen die legaal in Nederland verblijft maar geen aanspraak kan maken op reisdocumenten, een studie, de mogelijkheid om te trouwen en of het openen van een bankrekening¹. Dat komt omdat deze groep mensen in de Basisregistratie Personen (BRP) is opgenomen als 'nationaliteit onbekend'. Wanneer deze groep mensen echter als 'staatloos' wordt aangemerkt, krijgen ze de kans om onder voorwaarden na 3 jaar volwaardig Nederlander te worden met alle daarbij behorende rechten².

De categorie 'nationaliteit onbekend' is eigenlijk bedoeld als 'tussenstation'. De bedoeling is dat spoedig wordt aangetoond dat een persoon een bepaalde nationaliteit heeft of staatloos is³. Het probleem is echter dat Nederland geen wetgeving heeft rondom het vaststellen van staatloosheid, waardoor deze groep blijft hangen in de categorie 'nationaliteit onbekend' met alle negatieve gevolgen van dien.

Gelukkig wordt dit probleem steeds breder onderkend. Steeds meer gemeenten pakken de handschoen op en schieten personen die in deze complexe situatie zitten te hulp: in Amsterdam, Utrecht, Rotterdam, Den Haag, Eindhoven en Almere komt men in beweging. De gemeente Utrecht gaat bijvoorbeeld samen met de gemeenten Amsterdam en Den Haag inwoners zonder nationaliteit helpen om te worden erkend als 'staatloos'⁴. Een team van experts is samengesteld om deze problematiek op te lossen.

Op basis van het hierboven gestelde hebben de fracties van de ChristenUnie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, het CDA en de Partij van de Arbeid de volgende vragen voor het college:

1. Herkent het college het beeld van de hierboven geschetste situatie? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
2. Deelt het college de zorgen op dit thema? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
3. Wat is binnen de gemeente Groningen momenteel de procedure met betrekking tot het toekennen van de status 'nationaliteit onbekend' en 'staatloos'? Welke rol speelt de IND gedurende de procedure?

¹ Dagblad Trouw meldt dat het om bijna 43.000 mensen gaat: <https://www.trouw.nl/samenleving/gemeenten-willen-niet-langer-wachten-op-wetgeving-en-gaan-mensen-zonder-paspoort-zelf-helpen~a45cb795b/>

² <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/nederlandse-nationaliteit/staatloosheid>

³ Aldus Laura van Waas, die namens de Tilburg University onderzoek doet naar staatloosheid.

⁴ <https://www.rtvutrecht.nl/nieuws/1934500/utrecht-wil-staatlozen-helpen.html>

4. Kan het college aangeven hoeveel inwoners van de gemeente Groningen in het BRP zijn opgenomen als 'Nationaliteit Onbekend'? Hoeveel van deze personen zijn kinderen?
5. Ziet het college mogelijkheden om aan te sluiten bij de gezamenlijke aanpak van de gemeenten Utrecht, Amsterdam en Den Haag? Zo nee, waarom niet, en is het college in dat geval bereid te zoeken naar andere mogelijkheden? Zo nee, waarom niet?
6. Ziet het college mogelijkheden om samen met andere gemeenten een lobby richting Den Haag te beginnen om dit probleem op landelijk niveau op te lossen?

Namens de fracties,

Gerben Brandsema
ChristenUnie

Jeffry van Hoorn
GroenLinks

Terence van Zoelen
Partij voor de Dieren

René Bolle
CDA

Julian Bushoff
Partij van de Arbeid

Aan het college van B&W van de gemeente Groningen

Schriftelijke vragen ChristenUnie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, CDA en Partij van de Arbeid ex art. 38 reglement van orde betreffende Staatloosheid met de nationaliteit onbekend.

Groningen, 17 juni 2019

Geacht college,

In landelijke media is de laatste dagen meerdere malen het onderwerp staatloosheid aan de orde geweest. Als fracties van de Groningse gemeenteraad maken wij ons zorgen over dit thema.

Op dit moment bestaat er een aanzienlijke groep mensen die legaal in Nederland verblijft maar geen aanspraak kan maken op reisdocumenten, een studie, de mogelijkheid om te trouwen en of het openen van een bankrekening¹. Dat komt omdat deze groep mensen in de Basisregistratie Personen (BRP) is opgenomen als 'nationaliteit onbekend'. Wanneer deze groep mensen echter als 'staatloos' wordt aangemerkt, krijgen ze de kans om onder voorwaarden na 3 jaar volwaardig Nederlander te worden met alle daarbij behorende rechten².

De categorie 'nationaliteit onbekend' is eigenlijk bedoeld als 'tussenstation'. De bedoeling is dat spoedig wordt aangetoond dat een persoon een bepaalde nationaliteit heeft of staatloos is³. Het probleem is echter dat Nederland geen wetgeving heeft rondom het vaststellen van staatloosheid, waardoor deze groep blijft hangen in de categorie 'nationaliteit onbekend' met alle negatieve gevolgen van dien.

Gelukkig wordt dit probleem steeds breder onderkend. Steeds meer gemeenten pakken de handschoen op en schieten personen die in deze complexe situatie zitten te hulp: in Amsterdam, Utrecht, Rotterdam, Den Haag, Eindhoven en Almere komt men in beweging. De gemeente Utrecht gaat bijvoorbeeld samen met de gemeenten Amsterdam en Den Haag inwoners zonder nationaliteit helpen om te worden erkend als 'staatloos'⁴. Een team van experts is samengesteld om deze problematiek op te lossen.

Op basis van het hierboven gestelde hebben de fracties van de ChristenUnie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, het CDA en de Partij van de Arbeid de volgende vragen voor het college:

1. Herkent het college het beeld van de hierboven geschetste situatie? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
2. Deelt het college de zorgen op dit thema? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
3. Wat is binnen de gemeente Groningen momenteel de procedure met betrekking tot het toekennen van de status 'nationaliteit onbekend' en 'staatloos'? Welke rol speelt de IND gedurende de procedure?

¹ Dagblad Trouw meldt dat het om bijna 43.000 mensen gaat: <https://www.trouw.nl/samenleving/gemeenten-willen-niet-langer-wachten-op-wetgeving-en-gaan-mensen-zonder-paspoort-zelf-helpen~a45cb795b/>

² <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/nederlandse-nationaliteit/staatloosheid>

³ Aldus Laura van Waas, die namens de Tilburg University onderzoek doet naar staatloosheid.

⁴ <https://www.rtvutrecht.nl/nieuws/1934500/utrecht-wil-staatlozen-helpen.html>

4. Kan het college aangeven hoeveel inwoners van de gemeente Groningen in het BRP zijn opgenomen als 'Nationaliteit Onbekend'? Hoeveel van deze personen zijn kinderen?
5. Ziet het college mogelijkheden om aan te sluiten bij de gezamenlijke aanpak van de gemeenten Utrecht, Amsterdam en Den Haag? Zo nee, waarom niet, en is het college in dat geval bereid te zoeken naar andere mogelijkheden? Zo nee, waarom niet?
6. Ziet het college mogelijkheden om samen met andere gemeenten een lobby richting Den Haag te beginnen om dit probleem op landelijk niveau op te lossen?

Namens de fracties,

Gerben Brandsema
ChristenUnie

Jeffry van Hoorn
GroenLinks

Terence van Zoelen
Partij voor de Dieren

René Bolle
CDA

Julian Bushoff
Partij van de Arbeid